

HỘI THẢO “TÁC ĐỘNG CỦA ĐẠI DỊCH COVID-19 ĐẾN NÔNG NGHIỆP NÔNG THÔN VIỆT NAM”

TÁC ĐỘNG CỦA ĐẠI DỊCH COVID-19 ĐẾN CỘNG ĐỒNG DOANH NGHIỆP VÀ CÁC CHÍNH SÁCH HỖ TRỢ DOANH NGHIỆP VƯỢT QUA KHỦNG HOẢNG

TS. Lương Minh Huân
Viện Phát triển doanh nghiệp
Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam

Hà Nội, 7/2020

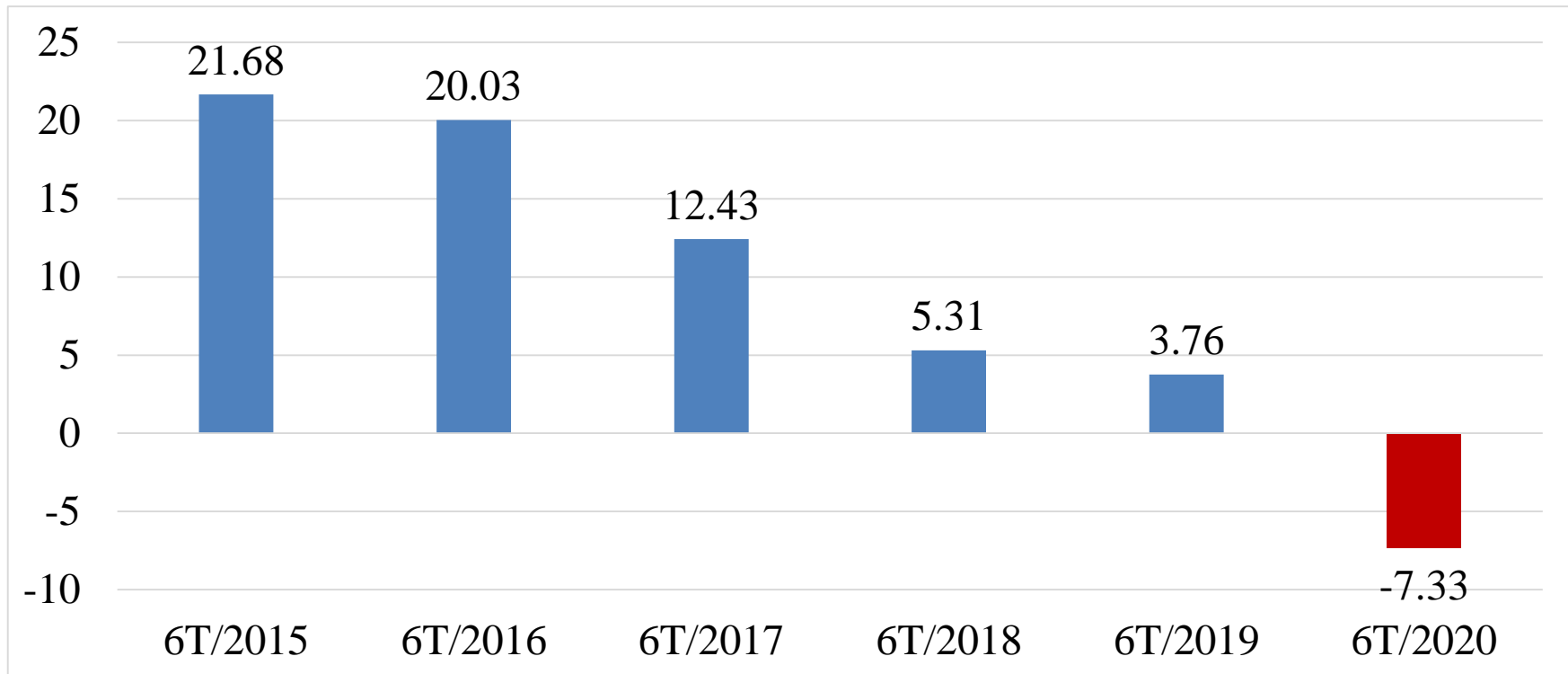
KINH TẾ VIỆT NAM 6 THÁNG ĐẦU NĂM 2020

- GDP tăng trưởng 1,81%, thấp nhất của cùng kỳ sáu tháng trong cả giai đoạn 2011 – 2020: Quý I đạt 3,82%, Quý II chỉ còn 0,36%.
- Vốn đầu tư toàn xã hội thực hiện 6 tháng đầu năm 2020 tăng 3,4% so với cùng kỳ năm 2019, mức tăng thấp nhất trong giai đoạn 2016-2020.
- Tổng vốn FDI vào Việt Nam tính đến ngày 20/6/2020 đạt gần 15,7 tỷ USD, giảm 15,1% so với cùng kỳ năm trước. Vốn FDI thực hiện 6 tháng ước tính đạt 8,65 tỷ USD, giảm 4,9% so với cùng kỳ năm trước.
- Tăng trưởng tín dụng của nền kinh tế đạt 2,45% (cùng thời điểm năm 2019 tăng 6,22%) và đây là mức tăng trưởng tín dụng thấp nhất của thời điểm 19/6 các năm 2016-2020.
- Tổng kim ngạch xuất, nhập khẩu hàng hóa đạt 238,4 tỷ USD, giảm 2,1% so với cùng kỳ năm trước, trong đó xuất khẩu đạt 121,21 tỷ USD, giảm 1,1%; nhập khẩu đạt 117,17 tỷ USD, giảm 3%.

TÌNH HÌNH DN 6 THÁNG ĐẦU NĂM 2020

Cả nước có 62.049 DN thành lập mới, giảm 7,33% so với cùng kỳ năm 2019, giảm 19% về vốn và 21,8% về lao động của DN đăng ký thành lập mới.

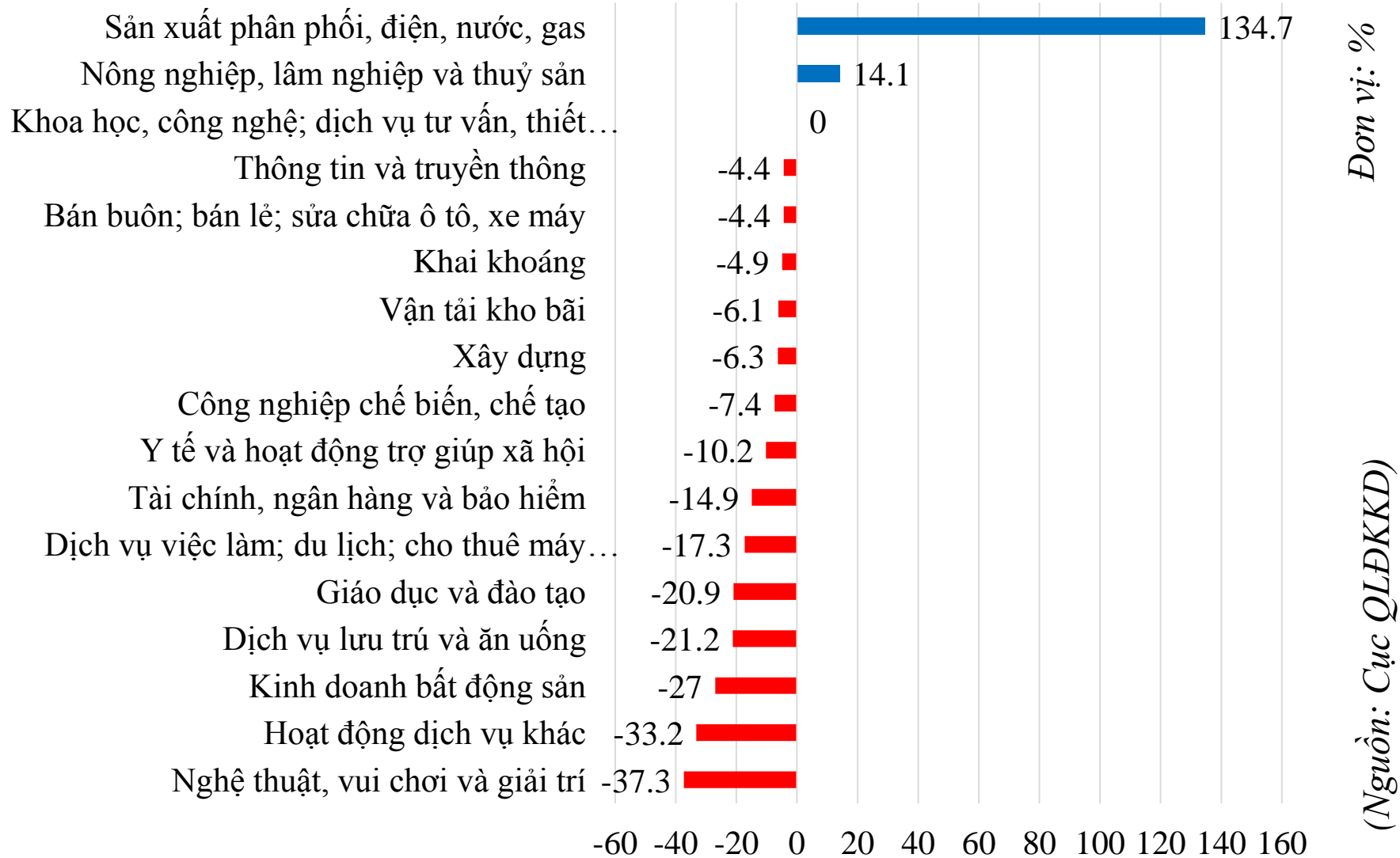
Đơn vị: %

Tốc độ tăng trưởng về doanh nghiệp thành lập mới

(Nguồn: Cục QLĐKKD)

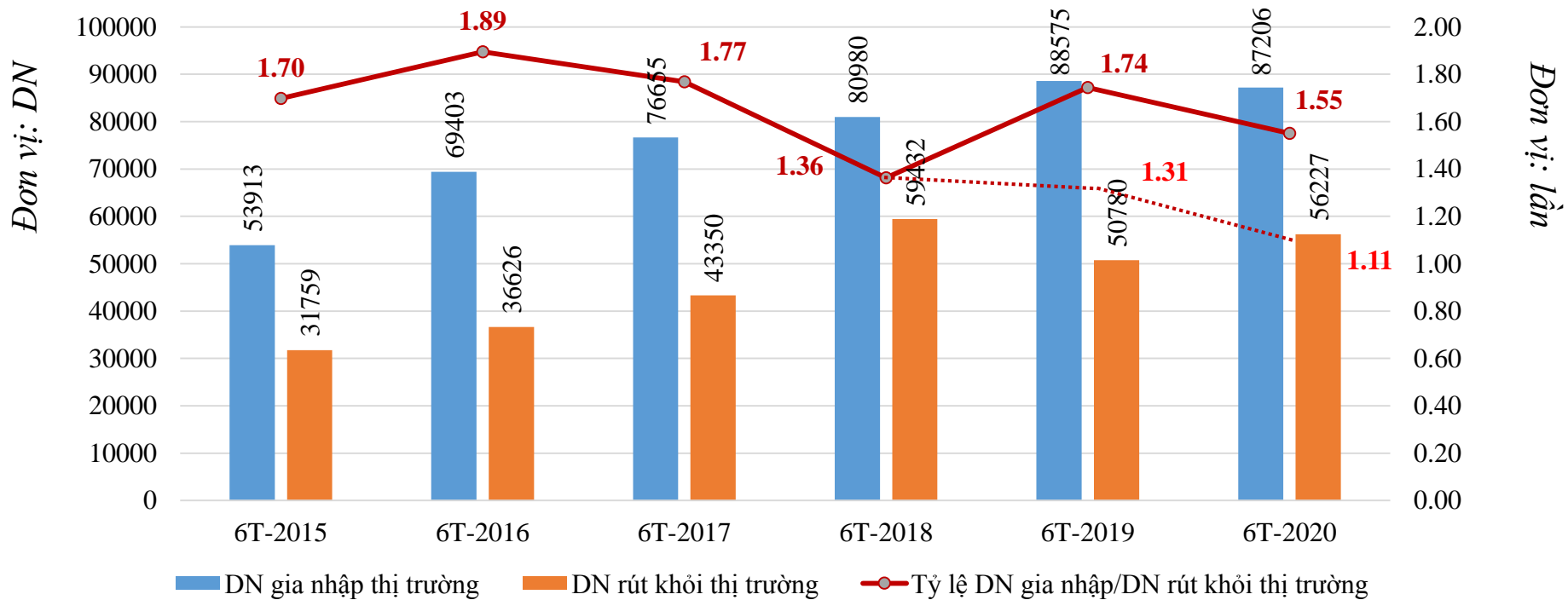
TÌNH HÌNH DN 6 THÁNG ĐẦU NĂM 2020

Tốc độ tăng trưởng về doanh nghiệp thành lập mới theo ngành

TÌNH HÌNH DN 6 THÁNG ĐẦU NĂM 2020

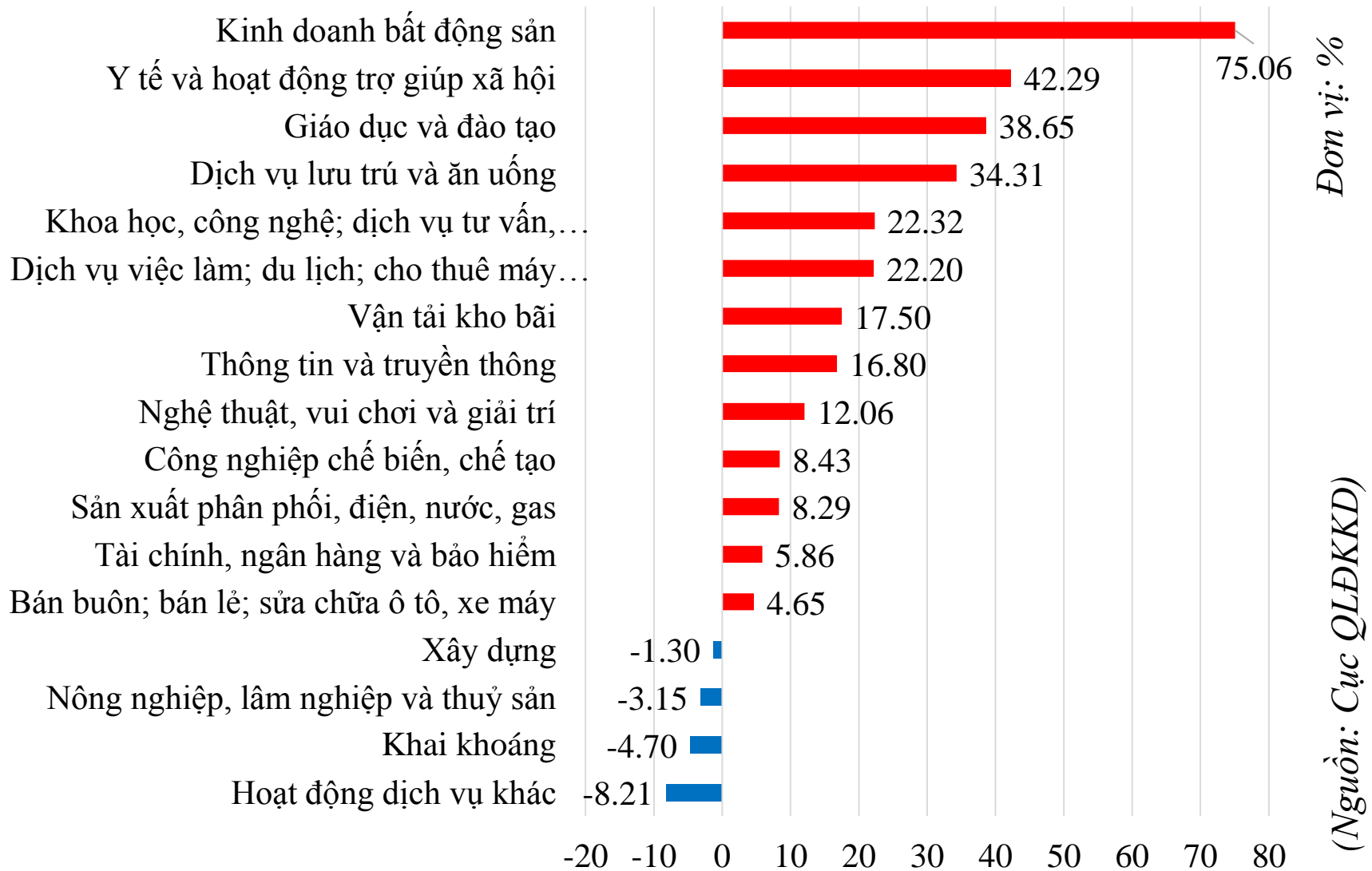
- Có 56.227 DN rút lui khỏi thị trường (*tăng 10,7% so với cùng kỳ 2019*) gồm: 29.169 DN đăng ký tạm ngừng kinh doanh có thời hạn (*tăng 38,2%*), 19.625 DN chờ giải thể (*giảm 10,2%*), 7.433 DN hoàn tất thủ tục giải thể (*giảm 5,0%*).
- Có 22.398 DN không hoạt động tại địa chỉ đã đăng ký, tăng 33,9% so với cùng kỳ.

DN gia nhập và rút lui khỏi thị trường 6 tháng đầu năm

(Nguồn: Cục QLĐKKD)

TÌNH HÌNH DN 6 THÁNG ĐẦU NĂM 2020

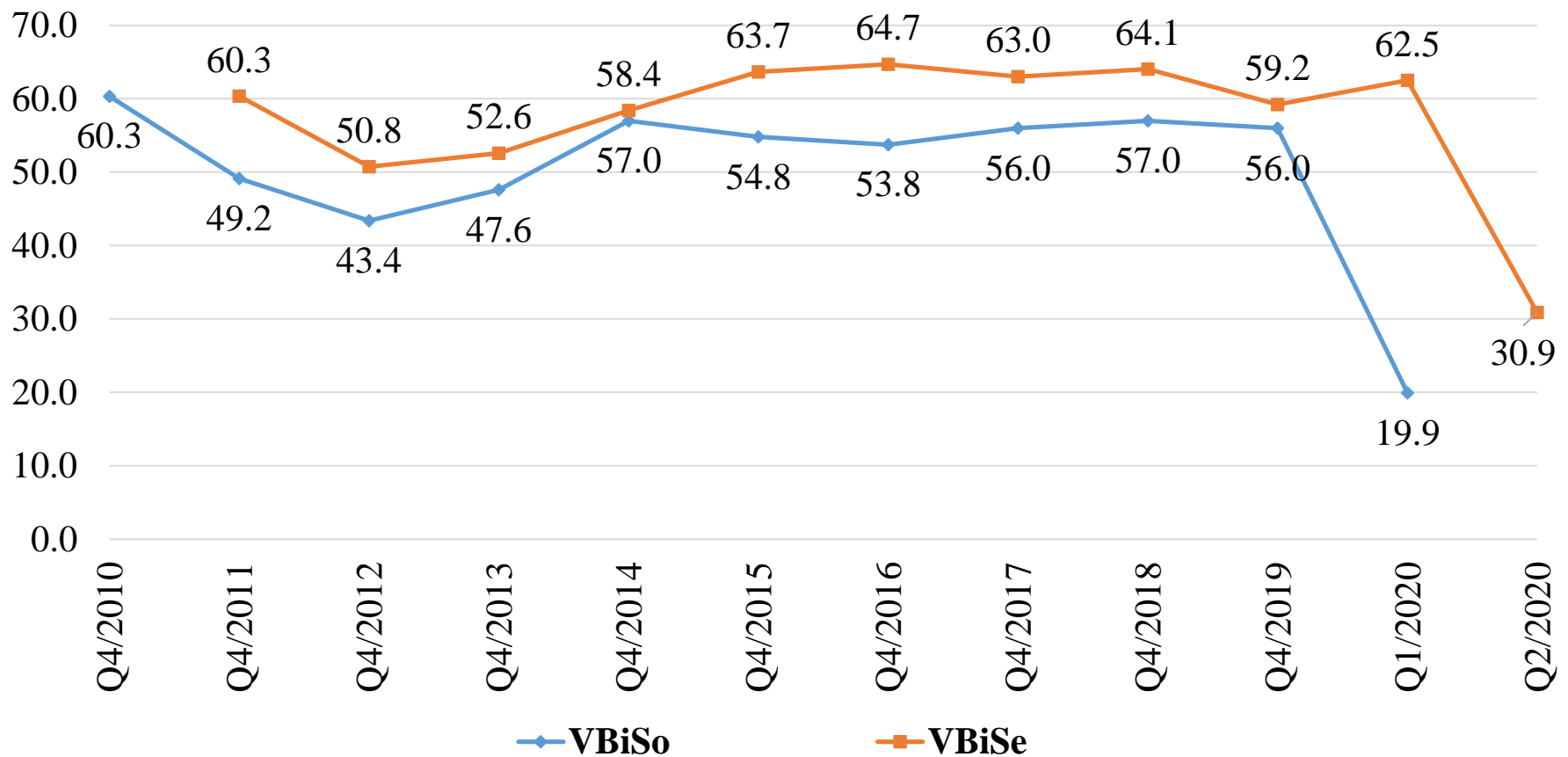

Tốc độ tăng trưởng về doanh nghiệp rút khỏi thị trường theo ngành 6

TÌNH HÌNH KINH DOANH CỦA DN Q1/2020

Chỉ số Sức khỏe của doanh nghiệp Quý I/2020 (VBIS_O) và dự cảm Quý II/2020 (VBIS_E)

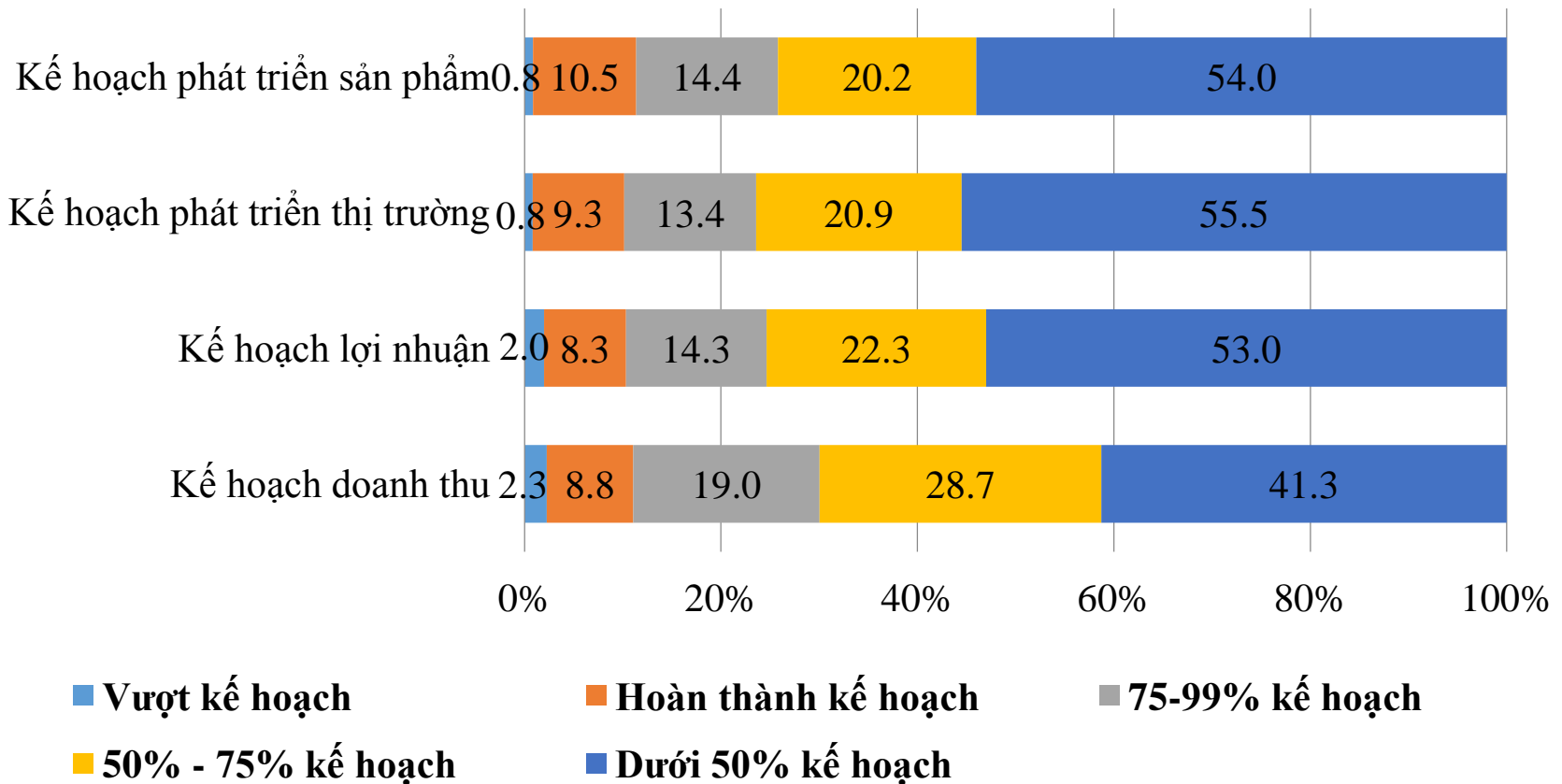
Đơn vị: Điểm

Nguồn: Khảo sát động thái doanh nghiệp VCCI thực hiện từ 21/4-8/5/2020

TÌNH HÌNH KINH DOANH CỦA DN Q1/2020

Tình hình hoàn thành kế hoạch kinh doanh đã đề ra của doanh nghiệp trong Quý I/2020

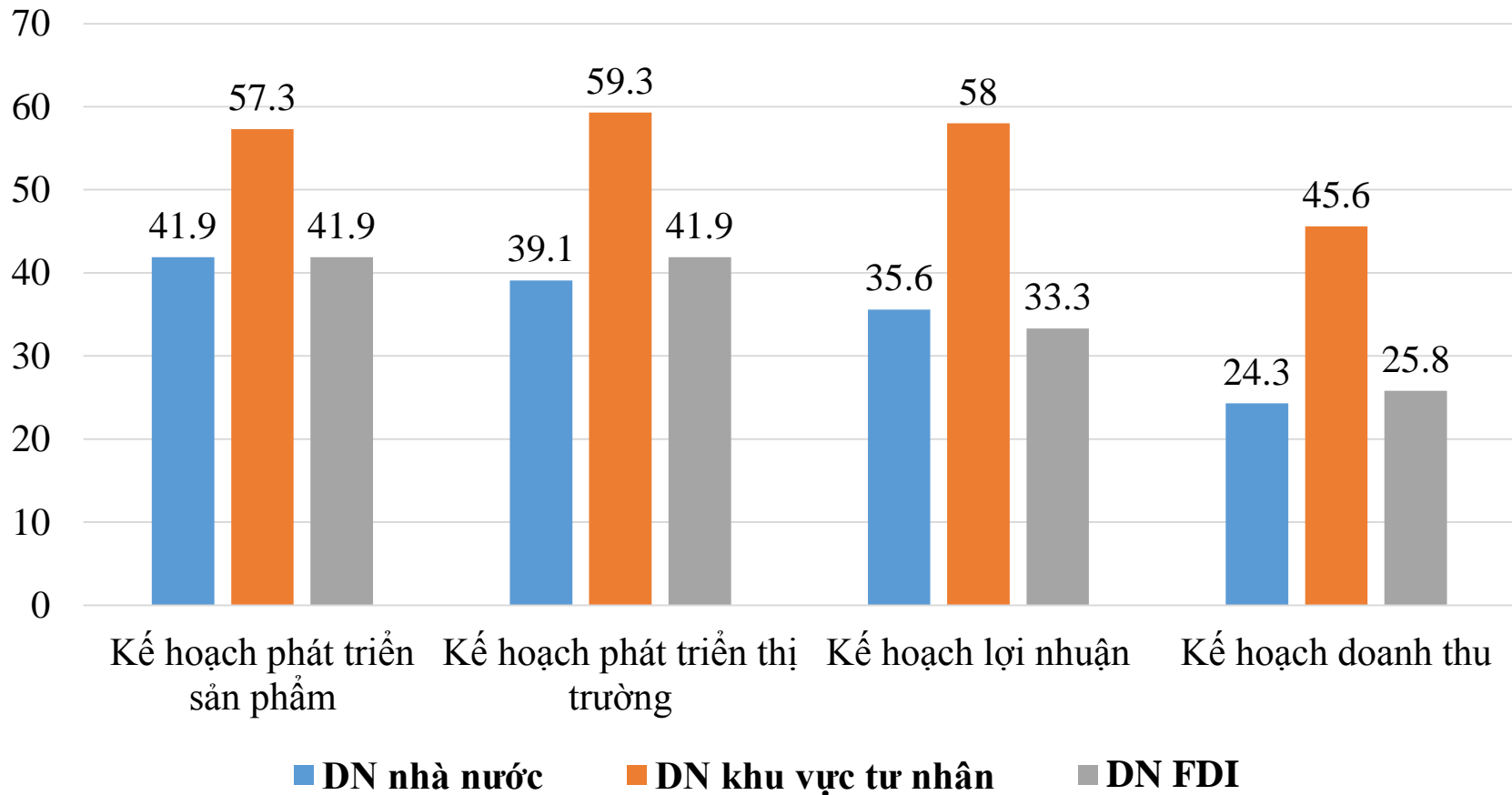

Nguồn: Khảo sát động thái doanh nghiệp VCCI thực hiện từ 21/4-8/5/2020

TÌNH HÌNH KINH DOANH CỦA DN Q1/2020

Tỷ lệ doanh nghiệp chỉ thực hiện được dưới 50% kế hoạch kinh doanh đã đề ra trong Quý I/2020 phân theo khu vực kinh doanh

Đơn vị: %

Nguồn: Khảo sát động thái doanh nghiệp VCCI thực hiện từ 21/4-8/5/2020

KẾ HOẠCH KINH DOANH CỦA DOANH NGHIỆP

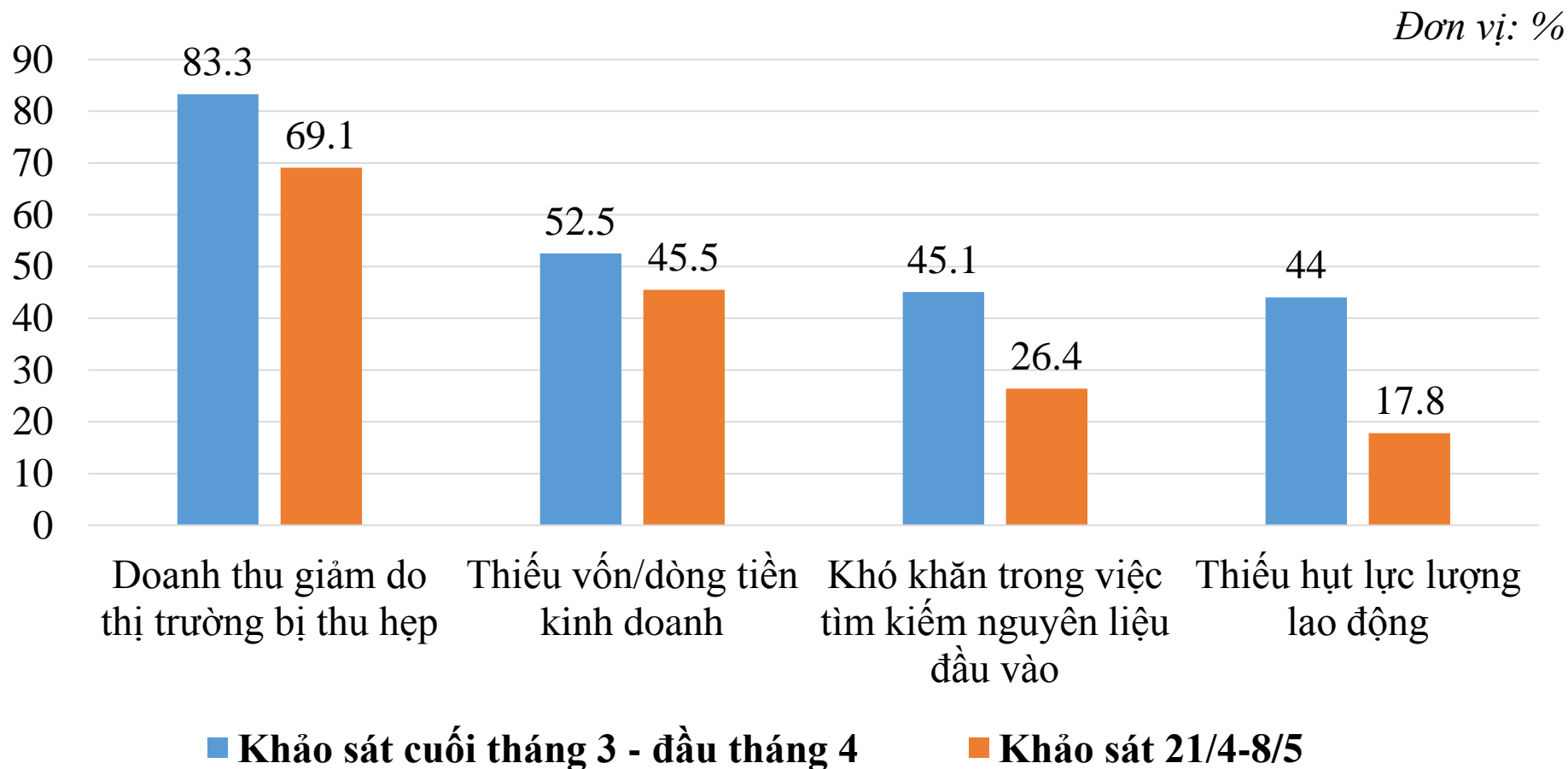
Kế hoạch kinh doanh của doanh nghiệp trong thời gian tới

	Khảo sát VBIS Quý IV/2017	Khảo sát VBIS Quý IV/2018	Khảo sát VBIS Quý IV/2019	Khảo sát VBIS Quý I/2020
Mở rộng quy mô	43,0%	36,8%	47,0%	21,0%
Giữ nguyên quy mô	50,4%	56,8%	48,0%	56,7%
Thu hẹp quy mô	6,2%	5,9%	2,6%	18,9%
Tạm ngừng hoạt động	0,3%	0,4%	0,4%	1,4%
Thay đổi lĩnh vực kd	0,1%	0,1%	2,0%	2,0%

Nguồn: *Khảo sát động thái doanh nghiệp VCCI hàng năm*

TÁC ĐỘNG CỦA COVID-19 ĐẾN DOANH NGHIỆP

Các tác động của dịch Covid-19 đến hoạt động của doanh nghiệp

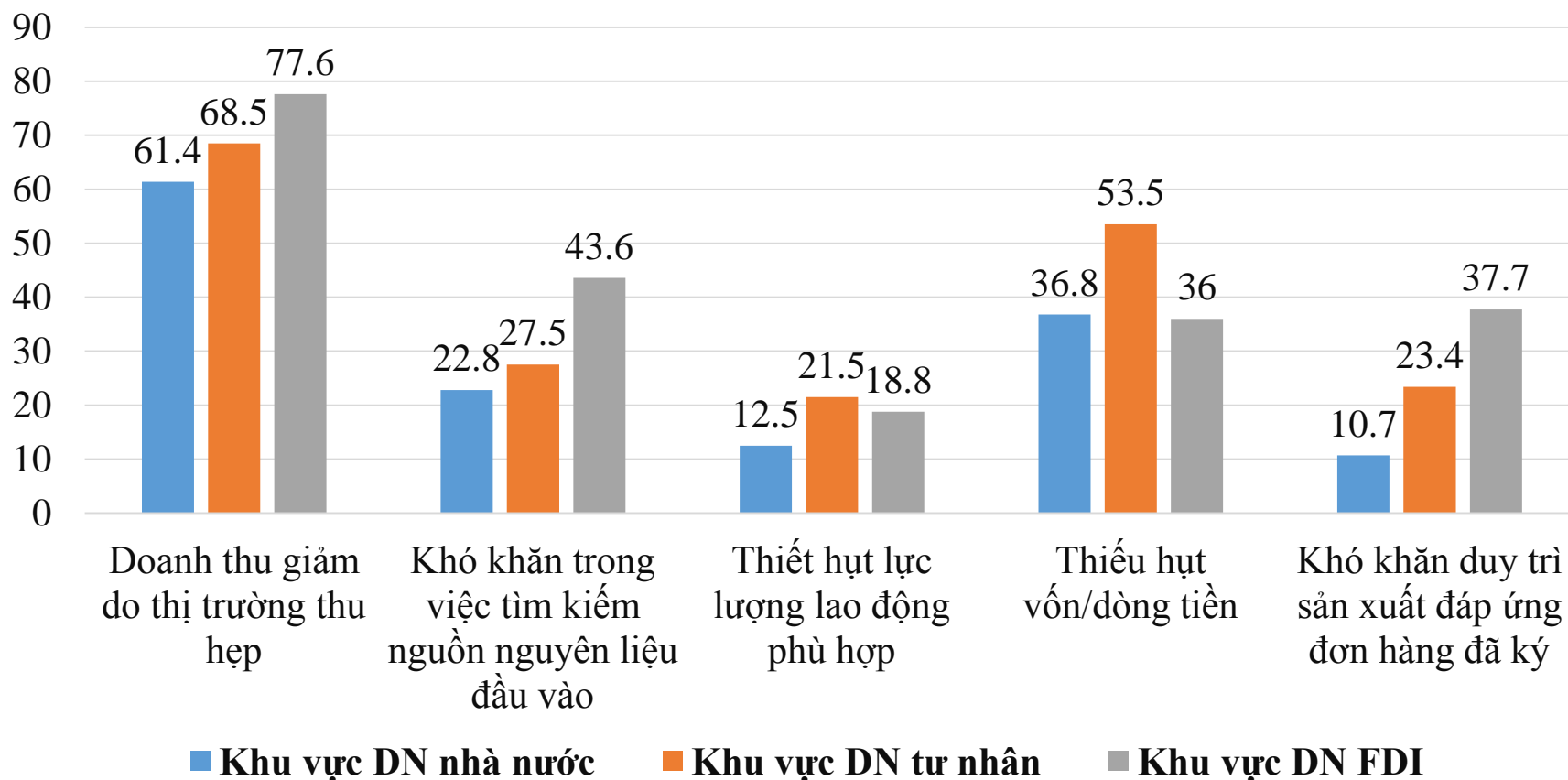

Nguồn: Khảo sát của VCCI

TÁC ĐỘNG CỦA COVID-19 ĐẾN DOANH NGHIỆP

Tác động của dịch Covid-19 đến hoạt động của doanh nghiệp theo khu vực doanh nghiệp

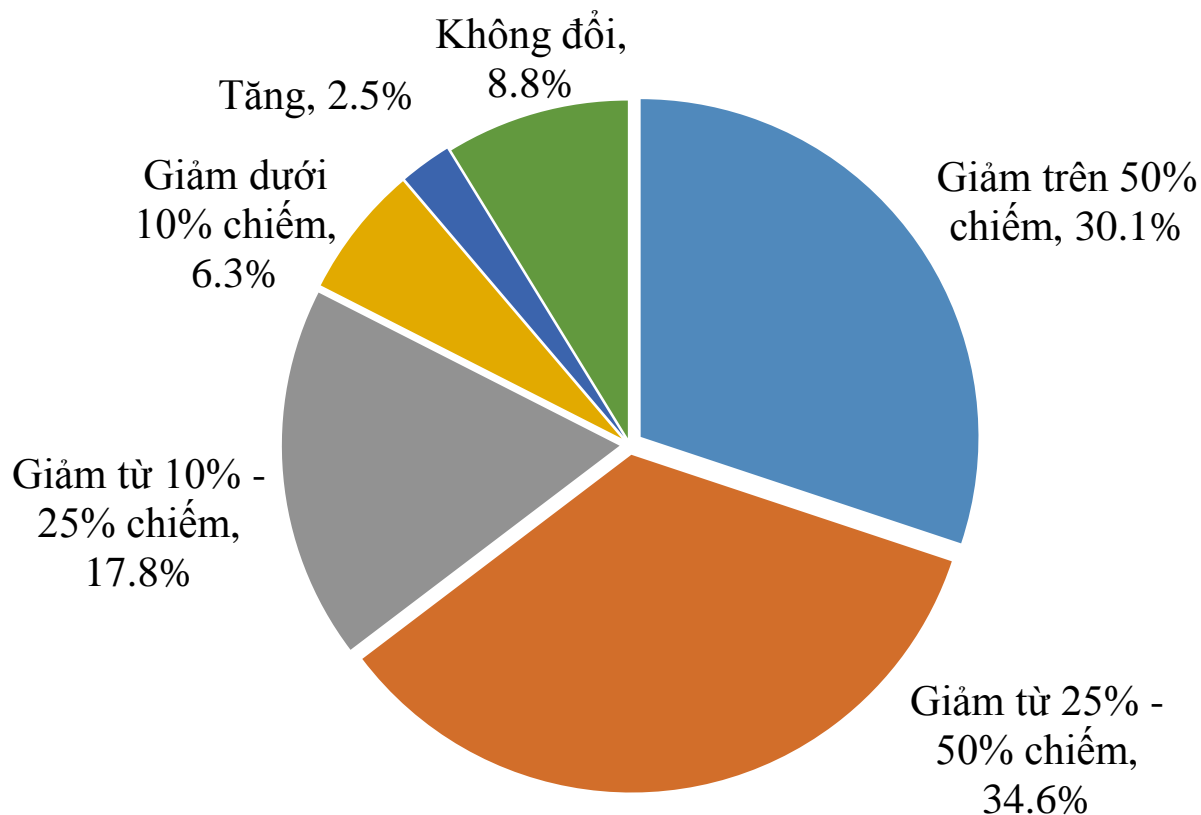
Đơn vị: %

Nguồn: Khảo sát động thái doanh nghiệp VCCI thực hiện từ 21/4-8/5/2020

TÁC ĐỘNG CỦA COVID-19 ĐẾN DOANH NGHIỆP

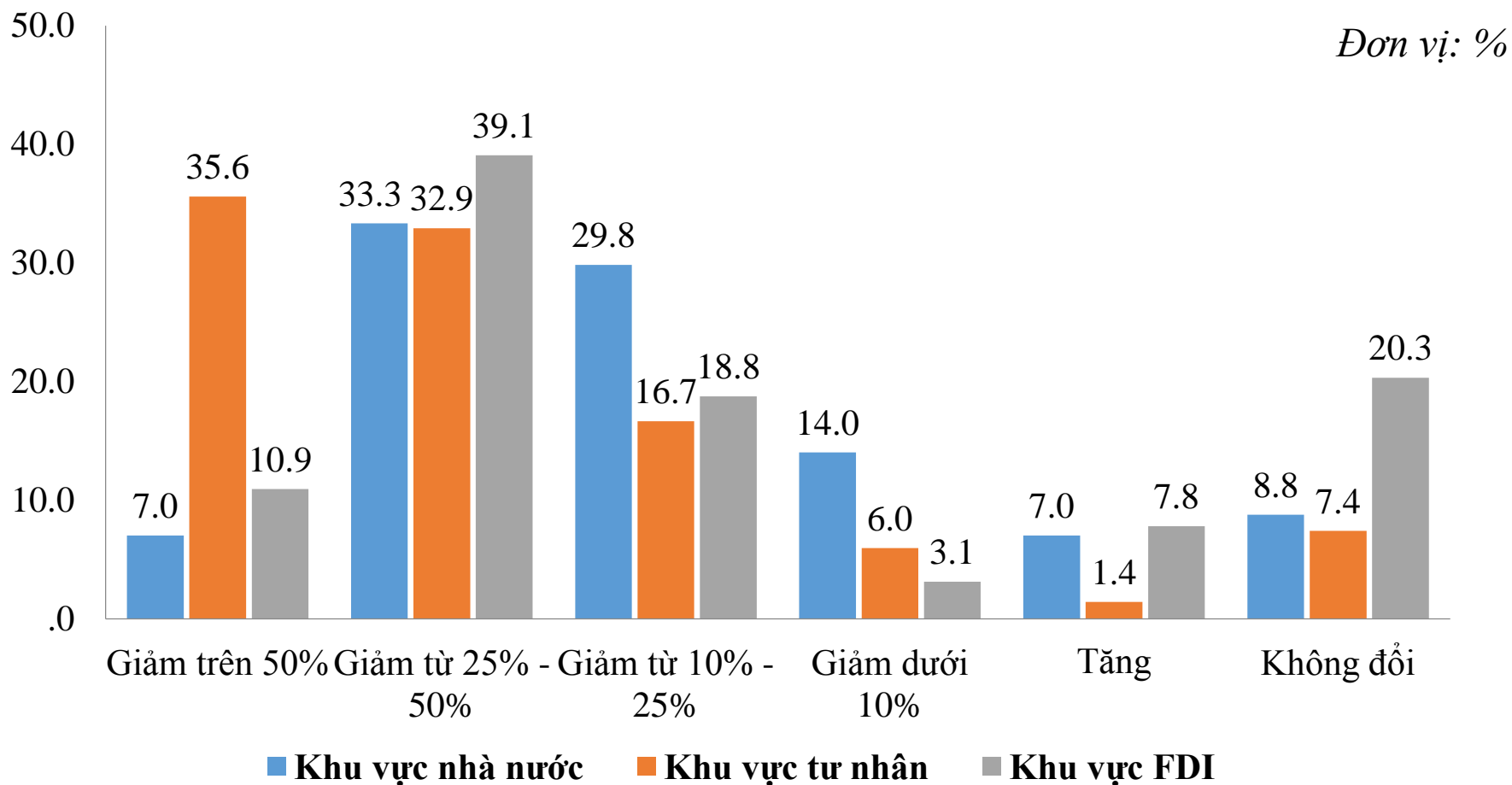
Tác động của dịch Covid-19 đến doanh thu của doanh nghiệp

Nguồn: Khảo sát động thái doanh nghiệp VCCI thực hiện từ 21/4-8/5/2020

TÁC ĐỘNG CỦA COVID-19 ĐẾN DOANH NGHIỆP

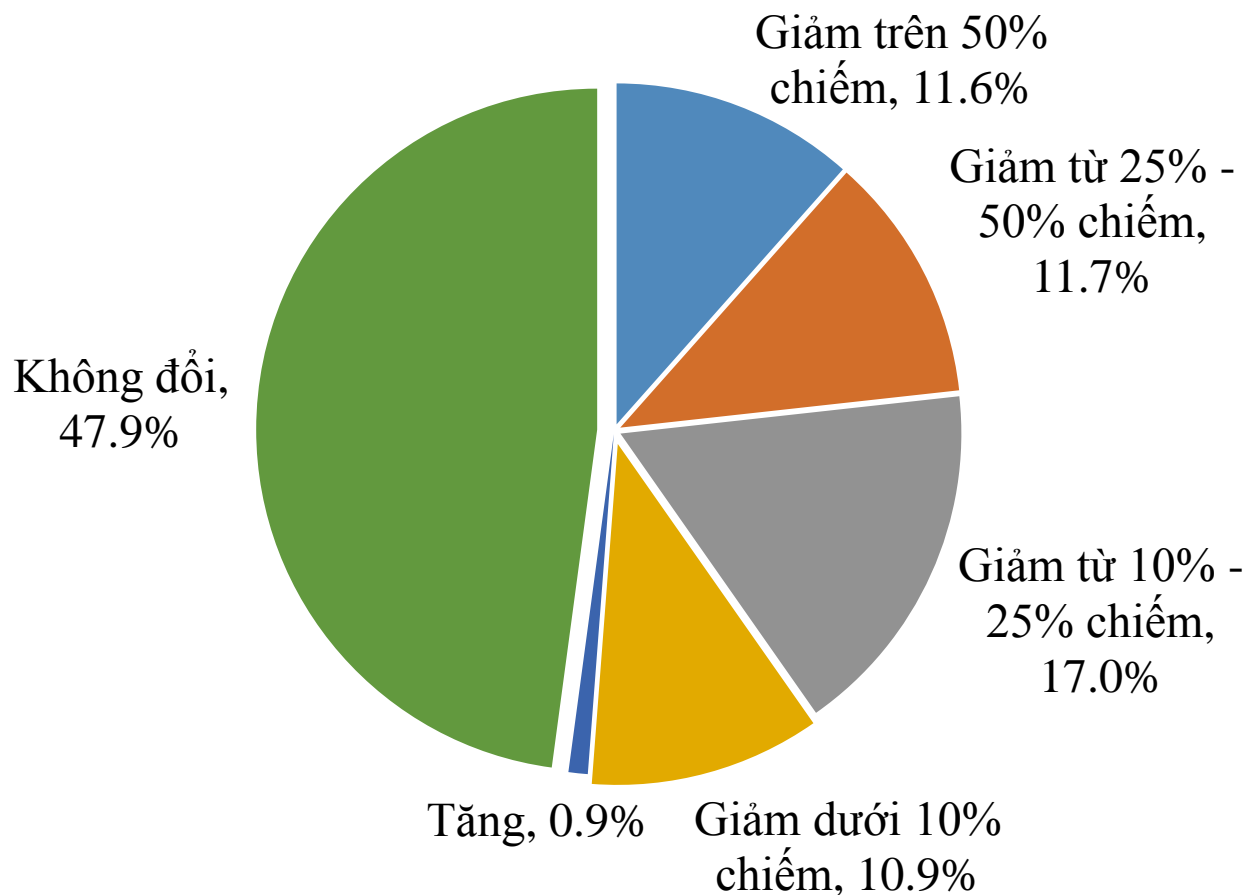
Tác động của dịch Covid-19 đến doanh thu theo khu vực doanh nghiệp

Nguồn: Khảo sát động thái doanh nghiệp VCCI thực hiện từ 21/4-8/5/2020

TÁC ĐỘNG CỦA COVID-19 ĐẾN DOANH NGHIỆP

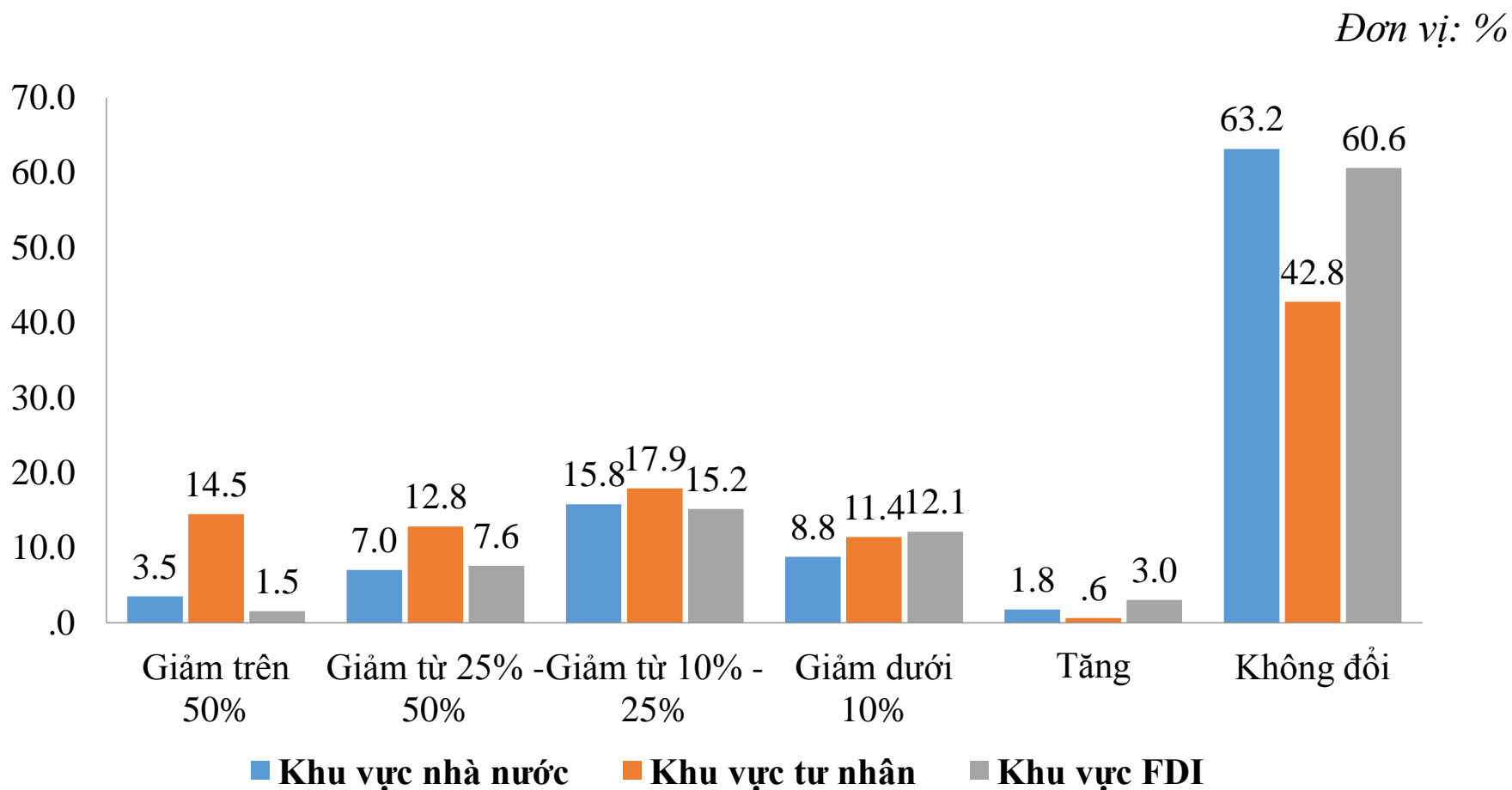
Tác động của dịch Covid-19 đến lao động của doanh nghiệp

Nguồn: Khảo sát động thái doanh nghiệp VCCI thực hiện từ 21/4-8/5/2020

TÁC ĐỘNG CỦA COVID-19 ĐẾN DOANH NGHIỆP

Tác động của dịch Covid-19 đến lao động theo khu vực doanh nghiệp

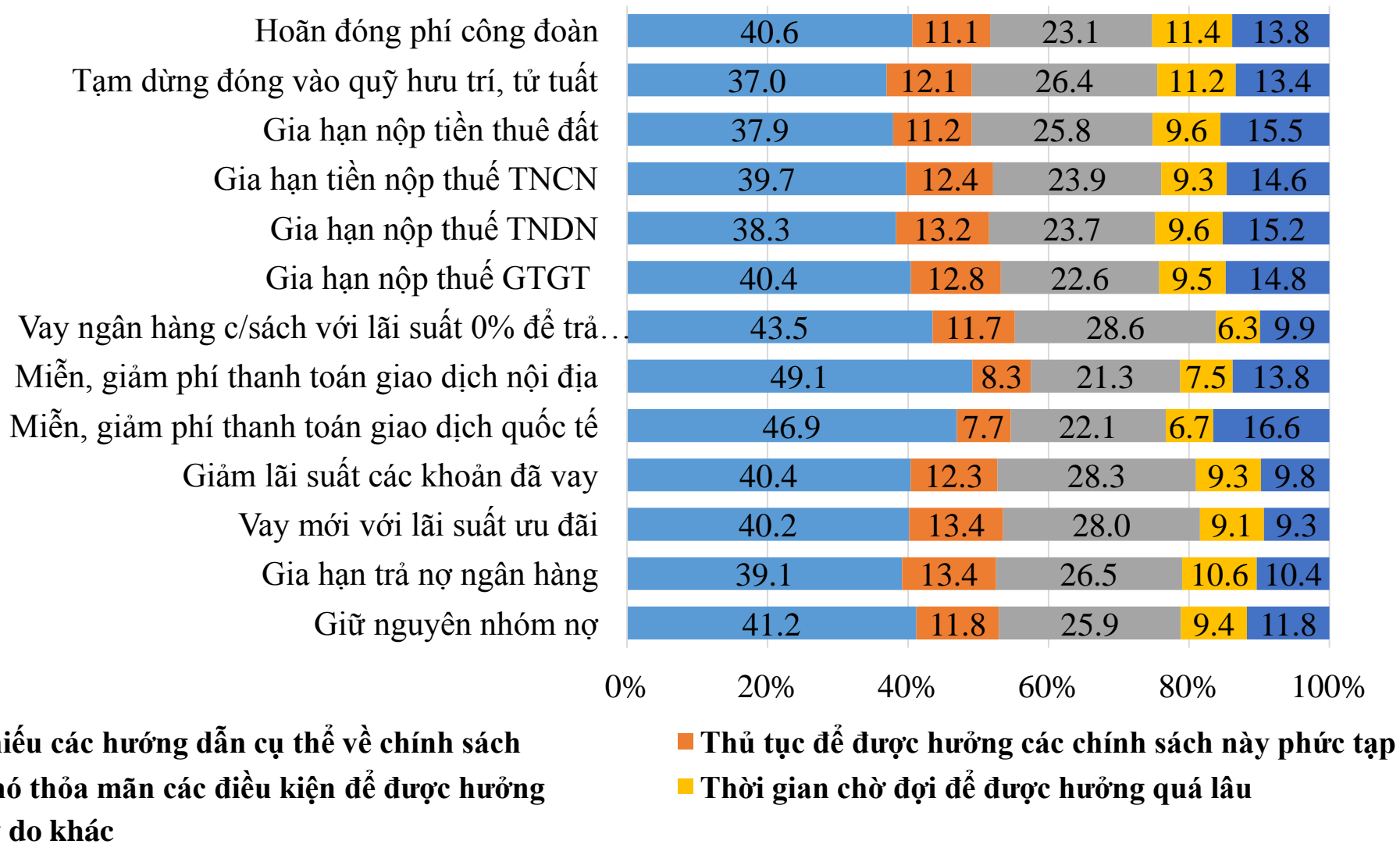

Nguồn: Khảo sát động thái doanh nghiệp VCCI thực hiện từ 21/4-8/5/2020

CÁC CHÍNH SÁCH HỖ TRỢ DOANH NGHIỆP CHỊU ẢNH HƯỞNG BỞI COVID-19

- **Chính phủ** đã có những chính sách hỗ trợ kịp thời cho doanh nghiệp: Chỉ thị 11/CT-TTg, Chỉ thị 15/CT-TTg, Chỉ thị 16/CT-TTg, Nghị định 41/2020/NĐ-CP, Nghị quyết 42/NQ-CP, Quyết định 15/QĐ-TTg, Nghị quyết 84/NQ-CP và nhiều văn bản hướng dẫn của các bộ ngành
- Chính sách tín dụng: giảm lãi vay, giữ nguyên nhóm nợ, gia hạn nợ, cơ cấu lại nợ, miễn giảm phí thành toán, giảm 2% lãi suất cho vay từ Quỹ hỗ trợ DNNVV
- Chính sách tài khóa: gia hạn nộp thuế TNDN, GTGT, tiền thuê đất; giảm 15% tiền thuê đất phải nộp của năm 2020, cho phép khấu trừ các khoản đóng góp ủng hộ chống dịch vào chi phí, giảm phí/lệ phí,...
- Chính sách về lao động: tạm dừng đóng phí công đoàn, quỹ tử, tuất; vay ngân hàng chính sách với lãi suất 0% để trả lương.
- Chính sách cho từng ngành/lĩnh vực: hàng không, sản xuất ô tô,...
- **Quốc hội** ban hành Nghị quyết về giảm 30% thuế TNDN phải nộp của năm 2020 đối với doanh nghiệp có tổng doanh thu năm 2020 không quá 200 tỉ đồng

TIẾP CẬN CÁC CHÍNH SÁCH HỖ TRỢ DN CHỊU ẢNH HƯỞNG BỞI COVID-19

Nguồn: Khảo sát động thái doanh nghiệp VCCI thực hiện từ 21/4-8/5/2020

TIẾP CẬN CÁC CHÍNH SÁCH HỖ TRỢ DN CHỊU ẢNH HƯỞNG BỞI COVID-19

➤ Chính sách tín dụng

- Đến cuối tháng 6/2020, đã cơ cấu lại thời hạn trả nợ cho khoảng gần 260.000 khách hàng, với dư nợ xấp xỉ 180.000 tỷ đồng; miễn giảm và hạ lãi suất cho khoảng 421.000 khách hàng, với dư nợ xấp xỉ 1,3 triệu tỷ đồng; cho vay mới khoảng 1,1 triệu tỷ đồng cho xấp xỉ 240.000 khách hàng, lãi suất thấp hơn từ 0,5-2,5%/năm so với trước dịch.
- Doanh nghiệp phải tự chứng minh thuộc nhóm ảnh hưởng bởi Covid - 19 cũng như chứng minh được khả năng trả nợ sau khi đã được NHTM cơ cấu lại nợ.
- Doanh nghiệp mong muốn các ngân hàng hạ các chuẩn cho vay, vì đây là lúc doanh nghiệp đang “thập tử nhất sinh”.
- Đây là nguồn vốn huy động từ các NHTM, các Ngân hàng TMCP hoạt động theo cơ chế của doanh nghiệp

=> Sửa đổi, bổ sung Thông tư 01/2020/TT-NHNN theo hướng kéo dài thời gian hỗ trợ có thể đến hết năm 2020 hoặc lâu hơn nữa tùy theo diễn biến và ảnh hưởng của dịch bệnh.

TIẾP CẬN CÁC CHÍNH SÁCH HỖ TRỢ DN CHỊU ẢNH HƯỞNG BỞI COVID-19

➤ Chính sách tài khóa

- Đến ngày 11/6, cơ quan thuế đã tiếp nhận khoảng 139 nghìn đề nghị gia hạn thời hạn nộp thuế và tiền thuê đất của người nộp thuế (đạt khoảng 20% trong tổng số hơn 700.000 doanh nghiệp hoạt động); trong đó, 104.634 người nộp thuế là doanh nghiệp, còn lại là hộ kinh doanh, cá nhân. Tổng tiền đề nghị gia hạn là 37.226 tỷ đồng. (*thời hạn là trước 30/7*)
 - Thủ tục đơn giản: gửi giấy đề nghị gia hạn theo mẫu được thiết kế sẵn với các thông tin rất đơn giản
 - Nhìn vào thiết kế chính sách hỗ trợ tài khóa, có tới 98% số DN sẽ được hỗ trợ thuế nhưng trong thực tế, số DN được thụ hưởng chính sách không đáng kể.
 - Nhiều DN đã thực hiện các nghĩa vụ thuế trước giai đoạn được gia hạn từ tháng 3/2020
 - DN muốn tăng thời gian gia hạn đồng thời giảm, miễn các loại thuế
- => Dự thảo Nghị định “Quy định chi tiết về chi tiết thi hành Nghị quyết của Quốc hội về giảm thuế thu nhập doanh nghiệp phải nộp của năm 2020 đối với doanh nghiệp, hợp tác xã, đơn vị sự nghiệp và tổ chức khác”**

TIẾP CẬN CÁC CHÍNH SÁCH HỖ TRỢ DN CHỊU ẢNH HƯỞNG BỞI COVID-19

➤ Chính sách về lao động

- Đến hết tháng 5, tổng số đơn vị đã được phê duyệt hồ sơ tạm dừng đóng BHXH là 1.171 đơn vị, số tiền ước khoảng 396 tỷ đồng
- Sau 2 tháng chưa có DN nào tiếp cận được gói 16.000 tỷ đồng, lãi suất 0% từ Ngân hàng CSXH để trả lương cho người lao động
- Tiêu chí làm khó cho doanh nghiệp, không khuyến khích các DN cố gắng duy trì việc làm, khó chứng minh thiệt hại: *“50% số lao động thuộc diện đóng BHXH của DN phải nghỉ việc hoặc thiệt hại 50% tổng số giá trị tài sản do dịch bệnh”*.
- Tiêu chí để được vay ngân hàng chính sách với lãi suất 0% (theo Quyết định số 15/2020/QĐ-TTg) cũng rất ngặt nghèo: trả trước tối thiểu 50% lương ngừng việc cho người lao động, đang gặp khó khăn về tài chính,...
- DN đề xuất hoãn BHXH, CĐ đến hết năm 2020, miễn giảm tiền đóng BHXH, phí CĐ

=> Đề xuất nới lỏng tiêu chí doanh nghiệp được vay vốn với lãi suất 0% để trả lương cho người lao động bị giảm sâu thu nhập do dịch COVID-19

KẾT LUẬN

- Doanh nghiệp chịu tác động nặng nề từ dịch Covid-19, nhất là doanh nghiệp khu vực tư nhân trong nước.
- Chính phủ đã ban hành nhiều chính sách hỗ trợ với định hướng phù hợp nhưng hiệu quả của các giải pháp hỗ trợ chưa được như kỳ vọng do quy mô các gói hỗ trợ còn quá nhỏ so với mức thiệt hại của DN, quá trình triển khai thực hiện chưa quyết liệt, chưa đồng đều, các tiêu chí để được tiếp cận các chính sách này phức tạp, chưa phù hợp với bối cảnh hiện nay của doanh nghiệp.
- DN mong muốn tăng quy mô các gói hỗ trợ tài khóa, tiền tệ, lao động nhưng phải thực hiện hiệu quả, minh bạch với sự giám sát của cộng đồng doanh nghiệp, các hiệp hội doanh nghiệp.
- Đẩy mạnh cải cách thể kinh tế, đơn giản hóa thủ tục hành chính trong kinh doanh vẫn là nền tảng quan trọng nhất để hỗ trợ doanh nghiệp vượt qua khó khăn gây ra bởi dịch Covid-19.

TRÂN TRỌNG CẢM ƠN

VIỆN PHÁT TRIỂN DOANH NGHIỆP

PHÒNG THƯƠNG MẠI VÀ CÔNG NGHIỆP VIỆT NAM (VCCI)

Số 9 Đào Duy Anh, Đống Đa, Hà Nội

024.3577.2373 - 024.3577.1076

www.vbis.vn

vienptdn@vcci.com.vn